

*Кагадій Микола Іванович – к.ю.н.,
с.н.с. завідувач кафедри
господарського права
факультета підприємництва та
права КНУТД,
Марковський В. В.,
студент факультета
підприємництва та права
Київський національний університет
технологій та дизайну*

ПРОБЛЕМА ІНТЕРНЕТ-ПІРАТСТВА В УКРАЇНІ

Використання Інтернету дає не лише нові можливості, а й проблеми щодо захисту та охорони прав інтелектуальної власності.

Поширення зростаючої кількості літературних творів, фільмів, комп'ютерних програм у цифровому середовищі породжує реальну загрозу зміни та фальсифікації цих творів, створення дешевих і високоякісних копій, їх широкого розповсюдження з порушенням авторських прав.

Основні види інтернет-піратства: аудіопіратство – копіювання та розповсюдження копій музичних композицій; відеопіратство – розповсюдження копій фільмів або телепередач на дисках, касетах та шляхом копіювання через комп'ютерні мережі; піратство літературних творів – незаконне розповсюдження авторських творів; піратство комп'ютерних ігор – нелегальне поширення комп'ютерних ігор; піратство програмного забезпечення – нелегальне копіювання та розповсюдження програмних продуктів на дисках та через комп'ютерні мережі. [4]

Через постійне зростання піратства і недостатню увагу боротьбі з ним з боку держави, Міжнародний альянс інтелектуальної власності, що об'єднує сім найбільших асоціацій американських виробників контенту, включив Україну в список особливої уваги.

Вже в 2016 році Україна посіла перше місце в рейтингу держав, які найчастіше порушують права інтелектуальної власності. Про це йдеться в щорічному звіті Міжнародного альянсу інтелектуальної власності. [2]

Проблема захисту авторських прав, особливо в мережі Інтернет є актуальною у зв'язку з відсутністю в Україні чіткої нормативно-правової бази захисту інтелектуальної власності.

Закон України «Про авторське право і суміжні права» був прийнятий у 1993 р. (нова редакція – 2001 р). Передбачені цим Законом норми, які встановлюють способи захисту немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, потребують удосконалення шляхом внесення відповідних змін, з урахуванням особливостей використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав у мережі Інтернет. [1]

Тобто Закон повинен врегулювати використання у мережі творів науки, літератури і мистецтва, що охороняються авторським правом. Головними суб'єктами цих правовідносин є автори, правовласники, провайдери, творці сервісів в Інтернеті і всі користувачі.

Представники громадськості дійшли висновку, що законопроект «Про захист авторських та суміжних прав в мережі Інтернет» не відповідає правовим умовам сьогодення і не охоплює всього спектру проблем, які виникають з порушеннями в Інтернеті. Було прийнято рішення створити ініціативну групу для опрацювання даного законопроекту, метою якого стане налагодження рівноправної відкритої співпраці всіх представників легального бізнесу. Також у проекті мають бути враховані рекомендації експертів Європейського Союзу, США, положення Угоди про асоціацію та норми ЄС. Про це наголосила голова Державної служби інтелектуальної власності України (ДСІВ) А. Жарінова. [5]

Головною метою запропонованого ДСІВ проекту закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» є забезпечення ефективного захисту авторського права і суміжних прав при порушеннях у мережі Інтернет, забезпечення можливості притягнення до відповідальності різних категорій суб'єктів, від яких залежить створення умов для правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет.

Проект закону передбачає, що після отримання скарги від правовласника Держслужба буде повідомляти провайдерів, що на певному ресурсі є піратський контент. При цьому достовірність інформації, викладеної заявником у заяві, не перевіряється, і достатньо нотаріально засвідченого скріншоту такої веб-сторінки. [3]

Проектом також передбачається, що протягом одного дня компанія повинна повідомити власника сайту про скаргу. Якщо той не вживатиме заходів з видалення піратського контенту або не подасть заперечення на претензію правовласника, провайдер буде зобов'язаний сам заблокувати або видалити контент. За невчасне блокування сайту провайдери нестимуть адмінвідповідальність, яка передбачає штраф до 17 тис. грн. [3]

Деякі фахівці вважають законопроект досить прогресивним документом, який чітко та детально регулює досудовий порядок врегулювання спорів щодо захисту прав на інтелектуальну власність в Інтернеті. Законопроект містить, у тому числі, зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України в розрізі відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет. Це може стати непоганим кроком у напрямі захисту прав авторів.

Необхідність захисту авторських прав у мережі Інтернет є актуальною проблемою на сьогоднішній і розв'язанням цієї проблеми може стати лише тісна співпраця суб'єктів авторських прав, державних органів та інтернет-користувачів, а також використання досвіду зарубіжних країн. Адже лише впорядковане законодавче регулювання, відповідальне ставлення автора до розповсюдження своїх творів та свідоме ставлення користувачів до авторських прав інших осіб можуть захистити від порушення авторських прав у мережі Інтернет.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р.
2. International Intellectual Property Alliance: 2016 Special 301 Report (submitted February 5, 2016).

3. Проект Закону « Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет » від 23.10.2015 р.
4. Інтернет-видання Світловодськ «Інтернет-піратство карається Законом» від 20.05.2015 р. (<http://svetlovodsk.com.ua/7360-nternet-pratstvo-karayetsya-zakonom.html>)
5. Інтернет-право UA «Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» від 30.12.2014 р. (<http://ilaw.net.ua/vnesennya-zmin-do-deyakyh-zakonodavchyh-aktiv-schodo-zahystu-avtorsko-ho-prava-i-sumizhnyh-prav-u-merezhi-internet>)

*Кагадій Микола Іванович – к.ю.н.,
с.н.с. завідувач кафедри
господарського права
факультета підприємництва та
права КНУТД,
Шабельник Катерина,
студент 4 курсу, групи БП-12
факультета підприємництва та
права Київський національний
університет технологій та дизайну*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ

Для того, щоб зрозуміти, що означає поняття *географічне зазначення походження товару*, треба звернутись до законодавства України та знайти у статті першій Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16.06.1999 р. визначення основних термінів. Отже, відповідно до Закону, зазначення походження товару є терміном, який охоплює такі поняття: просте зазначення походження товару й кваліфіковане зазначення походження товару.